

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetry kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12

Nr. 209

Katowice, niedziela 9-go września 1928.

Rok 27

Niemcy wydają nauczycieli polskich ze Śląska Opolskiego.

Opole. (Wiad. wł.) Niemcy uniemożliwiają pracę szkolną i oświatową na Śląsku Opolskim. Jak wiadomo, z powodu braku jakichkolwiek polskich seminarjów nauczycielskich na Śląsku Opolskim i braku wskutek tego polskich nauczycieli, zmuszone było polskie społeczeństwo sprowadzić kilku nauczycieli Polaków z Polski dla udzielania nauki języka polskiego. — Obecnie prezydent prowincji odmówił pozwolenia na pobyt dwóm nauczycielom, obywatelom polskim, pp. Pieczce i Ludydze bez podania powodów. — W ten sposób szkolnictwu polskiemu na Śląsku Opolskim zadany został poważny cios, zwłaszcza że Rząd Pruski zupełnie nie troszczy się o wykształcenie odpowiednich sił nauczycielskich dla szkół polskich.

Równocześnie wydany został ze Śląska Opolskiego instruktor rolny p. Rudzki, który zajmował

się organizowaniem Kółek Rolniczych na wsi. Dla podjęcia tej roboty i uniemożliwienia rozwoju polskiego życia gospodarczego po naszej stronie wydalono również bez podania powodów jednego z najcięższych pracowników na niwie gospodarczej. Zażalenia Związku Polaków w Niemczech pozostały bez skutku.

(Tak wygląda owa osławiona tolerancja władz pruskich, na którą stale powołuje się tutejsza prasa niemiecka. Mamy nadzieję, że nasze władze wyciągną konsekwencje z tego postępowania rządu pruskiego, szkodzące spokojnej i legalnej pracy Polaków na Śląsku Opolskim. Skoro władze tamtejsze nie pozwalają na pobyt nielicznym Polakom, przebywającym na Śląsku Opolskim, nie należy pozwalać na pobyt tysięcy Niemców w Województwie. — Red.)

Kancelarz Müller przemawia w Genewie.

Genewa. (PAT.) Otwierając piątkowe posiedzenie Ligi Narodów, przewodniczący Zahle odczytał rezolucję prezydium Zgromadzenia, dotyczącą ponownej obieralności Hiszpanii i prosił o jej przyjęcie. Przedstawiciel Szwecji Unden wniósł o odrzucenie rezolucji, gdyż Szwecja przeciwna jej jest ze względów zasadniczych. Stanowisko to poparł delegat Norwegii Mowinckel również ze względów zasadniczych. Za przyjęciem rezolucji wypowiedział się delegat Chili. W głosowaniu 44 głosy padły za przyjęciem rezolucji, 4 przeciw. W ten sposób rezolucja prezydium została przyjęta.

Po głosowaniu Zgromadzenie przystąpiło do dalszej dyskusji generalnej nad sprawozdaniem o działalności Rady Ligi i sekretariatu generalnego. W dyskusji przemawiał delegat indyjski imieniem panujących książąt indyjskich. Indje zawsze z wielką uwagą śledziły prace Ligi w dziedzinie higieny, malarji oraz handlu żywym towarem i opium.

Następny mówca Japończyk Adatzi, żywo oklaskiwany, bronił dzieła Ligi Narodów, podkreślając zwłaszcza pomyślne wyniki na polu gospodarczym, oraz prace komitetu bezpieczeństwa, które przyczyniły się do odprężenia i rozbrojenia. Po nim zabrakł głos przedstawiciel grecki Politis. Zaznaczył on, że działalność komitetu bezpieczeństwa i roz-

jemstwa przyniosła pomyślne wyniki. Pakt Kelloga może również zwiększyć bezpieczeństwo i wzmocnić akcję Ligi Narodów.

Mowa kancelarza Müllera.

Na popołudniowym posiedzeniu Rady Ligi Narodów pierwszy zabrał głos kancelarz Rzeszy Herman Müller, wygłaszając dłuższe przemówienie. Na wstępie kancelarz wyraził wolę Niemiec uczestniczenia w międzynarodowych usiłowaniach, mających na celu doprowadzenie do porozumienia i przyjaznego współżycia narodów. Dlatego też — mówił kancelarz — Niemcy okazały natychmiastową gotowość przystąpienia do Paktu Kelloga, który przyczyni się do przyspieszenia akcji Ligi Narodów, zmierzającej do utrzymania i wzmocnienia pokoju. Następnie kancelarz przystąpił do omówienia zagadnienia rozbrojenia. Wystąpił on z krytyką dotychczasowych prac nad rozbrojeniem. Komisja przygotowawcza powinna jak najprędzej dokończyć swe prace, aby nareszcie mogła zebrać się ogólna konferencja rozbrojeniowa. Najwyższy czas, by państwa spełniły obowiązki, jaki nakłada na nie traktat wersalski, mianowicie, że po rozbrojeniu Niemcy wszystkie państwa przystąpią do rozbrojenia. Niemcy są obecnie jedynym państwem rozbrojonym. Rozbrojenie to nie może być dłużej jednostronne.

Narady nad opróżnieniem Nadrenji.

Briand u kancelarza Müllera.

Genewa. (PAT.) W piątek wieczorem minister Briand rewizytował kancelarza Rzeszy Müllera. Wizycie tej przypisują szczególne znaczenie, ponieważ Briand przed udaniem się do kancelarza Müllera naradzał się z przedstawicielami innych państw okupacyjnych.

Obaj mężowie stanu ponownie rozpatrywali cały kompleks spraw, pozostających w związku z przedterminowym opróżnieniem Nadrenji, przyczem, jak słychać, osiągnięto zgodę co do tego, że przed przyciągnięciem do narad pozostałych państw okupacyjnych winny być prowadzone dalej przedewszystkiem rozmowy niemiecko-francuskie.

Bezpośrednio przed rozmową z Müllerem, konferował Briand z przedstawicielem Anglii, lordem Cusheadem, a ten następnie z Hymensem.

W wyniku rozmowy Brianda z Müllerem w najbliższych dniach kancelarz będzie rozmawiał z przedstawicielami innych państw okupacyjnych, poczem dopiero nastąpić ma wspólna konferencja.

Co pisze prasa niemiecka?

Berlin. (PAT.) Prasa nacjonalistyczna w dalszym ciągu maluje w najczarniejszych barwach obecne położenie delegacji niemieckiej w Genewie, zarzucając nadal Briandowi sabotowanie rokowań w sprawie Nadrenji i stosowanie taktyki, zmierzającej do psychicznego zmęczenia i zdemoralizowania delegacji niemieckiej.

„Deutsche Tageszeitung“ i „Lokal-Anzeiger“ twierdzą, że plan taktyki francuskiej polega na tem, aby wyciągnąć od Niemców formalną propozycję, aby zabezpieczyć sobie w ten sposób wyłączny wpływ na dalszy bieg wydarzeń.

„Lokal-Anzeiger“ twierdzi, że strona francuska poczyniła delegacji dwie propozycje: 1. ażeby Niemcy przesłali poszczególnym mocarstwom okupacyjnym notę, przedstawiającą podstawę niemieckich żądań ewakuacyjnych, któreby niejako były ofertą niemiecką; 2. jeżeli kancelarz nie będzie chciał przedstawić żadnej z takich propozycji na piśmie, to w tym wypadku strona francuska ma proponować, by kancelarz zainicjował zebranie się konferencji mocarstw okupacyjnych na ostatnie dni obrad Ligi.

Tragedja narodu.

Gdy wojna światowa skończyła się, gdy działa i dzwony głosiły światu, że oto zapanował „wieczny, błogosławiony pokój“, zabrzmiał rażący zgrzyt od — wschodu. Tam w południowej Rosji, na Kaukazie, w Armenji, w Anatolji ludzie nadal mordowali ludzi. Nie oszczędzano tam nikogo, ani wojskowych, ani cywilnych, ani starców, kobiet i dzieci. Wojny toczyły się dosłownie przeciw całemu ludom: Turcy walczyli z Grekami, Ormianie przeciw Tatarom i Kurdom, Grecy znowu przeciw Turkom.

Zaczęła się masowa mordownia, palono i niszczone całe wsie, tępieno wszystkich mieszkańców.

Trzeba pamiętać, że to mocarstwa europejskie wzniciły ten pożar, one podburzyły ludy Wschodu przeciw ich sąsiadom. Francja, popierając białogwardystów Wrangla, Anglia Greków. A gdy ich sojusznicy zostali rozbici, używały im swoich okrętów dla ucieczki z tego piekła.

Zaczęła się wędrówka narodów, tak masowa i pełna niedoli, jakiej historia dotąd nie знаła.

Samych Greków wygnano z Małej Azji półtora miliona na skalisty półwysep Peloponeski; Grecja zemściła się i wygnała 400.000 mahometan do Małej Azji, chociaż mieszkali oni od dziesiątków i setek lat w Grecji; 300.000 żołnierzy Wrangla osiadło na Bałkanach; 50.000 Ormjan szukało ratunku w Grecji, a 200.000 zbiegło na Kaukaz. Olbrzymie tłumy ludzi głodnych, zrozpaczonych mężczyzn, kobiet i dzieci, co jeno szmaty na ciele i przerożenie w sercu posiadali osiedlono w obozach koncentracyjnych, gdzie głód i zaraza zbierały obfite żniwo. Sprawa uciekinierów stała się na porządku dziennym Ligi Narodów, która wydelegowała znanego podróżnika Frithjofa Nansena na komisarza tej niezmiernie krzywdy uciekinierów. Nansen podjął się tej misji, a wkrótce zabrzmiało jego oskarżenie o wymordowanie miliona Ormjan przy asystencji mocarstw europejskich.

Nansen miał za zadanie osiedlić w sowieckiej Armenji na pustyni Sadarabad kilkadziesiąt tysięcy uciekinierów. Przy tej okazji odbył podróż przez Armenję wraz z całą komisją rzeczoznawców. Opisując losy Ormjan w książce p. t. „Oszukany naród“, oskarża on Turcję i jej sojuszników o dokonanie zbrodni, wobec której straszliwe pochody Dżyngis-Chana tracą na okrucieństwo.

Na ogólną liczbę 1.800.000 Ormjan wymordowano cały milion i to nie z konieczności wojennych, ale jako „sposób“ wynaradawiania. Czemże jest Dżyngis Chan wobec Envera Paszy, wodza młodoturków, albo Kemala Paszy obecnego dyktatora Turcji!

Już od r. 1895 rząd turecki postawił sobie za zadanie zupełne wytepienie Ormjan. W latach 1895 i 1896 zamordowano na rozkaz sultana Abdula Hamida 70.000 do 90.000 Ormjan. Cały świat zatrząsł się wówczas z oburzenia. W 1902 r. Międzynarodówka socjalistyczna ogłosiła na Kongresie paryskim plemienną odezwę. Ale wszystko było niczem w porównaniu z masowymi pogromami Ormjan, dokonanymi przez młodoturków na początku wojny światowej w latach 1915 i 1916.

Łącznie zabito w latach 1915 i 1916 jeden milion Ormjan.

Ale martyrologia ich nie skończyła się. Na podstawie traktatu w Brześciu Litewskim Niemcy zmusiły Rosję do ustąpienia Turcji rosyjskiej Armenji. 15 do 18 września Turcy zamordowali na ulicach Baku 20 do 30 tys. Ormjan. Wkrótce potem Niemcy i Turcja zostały rozbite. Alianci proklamowali niepodległość Armenji, ale nie wysłali ani jednego żołnierza do kraju, okupowanego przez Turków; aliantów nie interesował los Ormjan ani kraju, w którym nie było ropy ani złota, to też palcem nawet nie kiwnęli, aby rozbroić

wojsko tureckie w Armenii. Tak więc Ormianie zostali oszukani przez wszystkich.

Słuszne jest oburzenie Nansena, gdy pyta: „Po co zajmuje się Liga Narodów losem wygnańców armeńskich? Czy tylko dla uspokojenia swego nieczystego sumienia? Najskromniejszych nawet ofiar nie chciano ponieść dla ulżenia niedoli wygnańców. Ludy Europy i jej mężowie stanu są zmęczeni kwestią ormiańską.

Sama nazwa Armenii przypomina im zobowiązanie, dla którego spełnienia nie ruszyli nawet palcem. Chodziło przecież tylko o jakiś mały, nieśczęśliwy naród, nie posiadający źródeł łańcuchowych ani żył złota!

Przegląd polityczny

Kongres Eucharystyczny w Częstochowie.

Otwarcie Kongresu nastąpiło w piątek i rozpoczęło się odśpiewaniem *Veni Creator* w Bazylice, poczem nastąpiła procesja po wałach i wystawienie Przenajświętszego Sakramentu na „Szczyt”. Przemówienia wygłosili ks. biskup Kubina, oraz ks. Prymas kardynał Hlond.

W drugim dniu Kongresu odbędzie się w godzinach rannych Msza św., a po południu wygłoszone zostaną referaty osobno dla kobiet, dla młodzieży męskiej i żeńskiej oraz dla mężów katolickich.

Dzień sobotni będzie zakończony procesją Eucharystyczną z Bazyliki oraz kazaniem ks. prałata Wróblewskiego: „Obowiązek zadośćuczynienia Chrystusowi Eucharystyemu”.

W niedzielę rano o godz. 6-ej zostanie odprawiona Msza św., podczas której śpiewane będą „Godzinki”. Po Mszy św. zaś nastąpi procesja Eucharystyczna z Jasnej Góry do Katedry, poczem wygłoszą kazania Metrop. Sapieha i ks. biskup Okoniewski.

Po południu odbędzie się pochód Katolickich Robotników z placu przed Katedrą na plac przed Jasną Górą, i po kazaniu ks. biskupa Kubiny nastąpi zakończenie Kongresu odśpiewaniem „Te Deum” i „Boże, coś Polskę”.

O traktat handlowy Niemiec z Polską.

Związek północno-wschodni niemieckich izb handlowo-przemysłowych mieszczący się w miastach, położonych wzdłuż korytarza polskiego i granicy polskiej, powziął rezolucję oświadczającą, że izby te są zainteresowane w wysokim stopniu w dojsku do skutku traktatu handlowego z Polską, dlatego, że traktat taki umożliwiłby handlowi i przemysłowi tych okręgów odzyskanie zaplecza (Hinterland), które stanowiłaby umożliwiłby handlowi i przemysłowi tych okręgów przed wojną. Rezolucja wysuwa dalej żądanie, aby przy zawarciu traktatu handlowego uzyskały Niemcy również gwarancję co do wykonania tego traktatu, ponieważ bogate doświadczenie wskazuje na to, jak dalece możliwe jest pokrzyżowanie i uniemożliwienie skutków traktatu. Przedewszystkiem żąda rezolucja specjalnych postanowień, dotyczących opodatkowania przedsiębiorstw niemieckich w Polsce i wykonywania jurysdykcji w stosunku do niemieckich przedsiębiorstw roszczeń. Rezolucja kończy się oświad-

zeniem, że koncesje niemieckie udzielone Polsce nie mogą doprowadzić do zachwiania podstaw, na których opiera się przemysł i handel nadgranicznych okręgów, t. zn. do zachwiania i zrujnowania rolnictwa w tych okręgach. Podstawą bytu rolnictwa w tych północno-wschodnich okręgach niemieckich są kartofle, żyto i hodowla nierogacizny. Import z Polski tych trzech artykułów powinien — jak żąda rezolucja, — wystarczyć na zaspokojenie potrzeb przemysłu w tamtejszych okręgach w dziedzinie surowca, ale nie powinien wstrząsać bytem rolnictwa niemieckiego w tamtych okolicach.

Masoneria a żydzi.

„Polak Katolik” podkreśla, że w łozach masonskich pierwszorzędną rolę odgrywają żydzi.

„W ciągu dłuższego czasu organizacje masonskie w Europie i Ameryce nie przyjmowały do swych szeregów żydów. Z powodu nieobecności elementu żydowskiego łoże masonskie pierwotnie nie zwalczały z taką jak dziś zawziętością Kościoła Katolickiego i ideałów narodowych. W Polsce zaś przedrozbiorowej dzięki nawskroś katolickim tradycjom narodu masoneria nie ujawniała w ciągu dłuższego czasu swych antyreligijnych zapędów”.

„Napływ żydostwa do masonerii zagranicą i w Polsce skierował cały rozpęd i zapał tej organizacji do walki z katolicyzmem i narodowością”.

W niepodległej Polsce masoneria działa zdaniem „Polaka-Katolika” pod komendą żydów francuskich, niemieckich i angielskich.

Chorzy ministrowie.

Pomiędzy obecnymi angielskimi ministrami nie ma ani jednego zupełnie zdrowego. Wszyscy są i niemłodzi i chorzy. Jedni więcej, drudzy mniej. Złośliwe gazety nazywają obecną radę ministrów ministerstwem konserwatywnych inwalidów.

Jak dalece te sprawy zaszły, wynika z tego, że główny kierownik partii konserwatywnej, Davidson, udał się do prezesa rady, Baldwina, lecząc się w francuskich wodach, domagając się usunięcia niektórych ministrów. Baldwin jednakże odmówił. Do wyborów, mających się odbyć na wiosnę przyszłego roku, nie zgodzi się na żadne zmiany w ministerstwie. Rząd winien wystąpić przy wyborach jako harmonijna całość. Po wyborach, jeśli Baldwin pozostał prezesem rady ministrów, gotów jest ministerjum tak zorganizować, ażeby wprowadzić do niego możliwie jak największej młodszych sił.

Chamberlain.

Jak wiadomo, Chamberlain, angielski minister spraw zagranicznych, zachorował poważnie, wziął przeto kilkumiesięczny urlop i wyjechał na kurację. Czy z niej wróci zdrowszy i będzie mógł objąć urząd ministra, trudno powiedzieć. Rozmaite gazety prorokują, że już na urząd nie powróci.

Przy tej sposobności podają szczegóły o sprawach osobistych ministra. Kto go widzi, ma wrażenie, że to wielki pan i arystokrata. Tymczasem dziadek jego był szewcem. Ojciec zaś zaczął od tego, że był reprezentantem szewskiego handlu ojcowskiego. Sam był wyuczony szewiectwa, lecz

rzemiosła tego nigdy nie uprawiał. I niedługo je rzucił, a założył fabrykę gwoździ i śrub, która tak świetnie się rozwinęła, iż do dziś stanowi główną podstawę dobrobytu rodziny. Potem ojciec obecnego ministra zaczął się zajmować polityką i doszedł w niej do wielkiego znaczenia. Należał do partii liberalnej, syn jego zaś, dzisiejszy minister, jest konserwatystą.

Minister Chamberlain nie ma tyle zdolności, co ojciec jego. Tamten był człowiekiem i politykiem twórczym. Ten jest tylko bardzo dystygowanym wykonawcą przejętych po poprzednich ministrach myśli. Dla tego też polityka angielska w ostatnich czasach nie odznaczała się niczem nadzwyczajnem i łatwo ulegała wpływowi polityki francuskiej

Uznanie króla Zogu.

W godzinę po przysiędze króla Zogu Włochy uznały go jako praworządnego władzę Albanii. Równie prędko uczyniła to samo Grecja. Dlaczego tak szybko wszystko poszło, opowiada belgradzka „Politika”. Włochom zależało na tem, aby choć jedno państwo sąsiednie króla Zogu uznało. Skorzystała więc z tego, że Albania zaskarżyła Grecję o trzy miliony złotych franków jako odszkodowanie dla wydalonych z Grecji Albańczyków, i doradziła nowemu królowi, aby owe 3 miliony Grecji darował, jeśli go natychmiast jako monarchę Albanii uzna. Grecja się zgodziła. Zawarto piśmienną umowę. W Grecji wywołała ta sprawa oburzenie i protest licznych postów.

Chorwacka niezależność.

Gazety chorwackie w Zagrzebiu podały nadzwyczaj ciekawą wiadomość. Dzień przed odjazdem zranionego Stefana Radicza przywódcy partii rządowych na naradzie w zamku byli gotowi, odstąpić czysto chorwackie części kraju i wydać je na łaskę losu, armię wycofać z nich na starą granicę serbską i zawiadomić mocarstwa o tem, co się stało.

I wtedy Radicz i Pribicevich oparli się wykonaniu tego planu, bardzo energicznie oświadczając się bezwzględnie za jednością Jugosławii. Na skutek tego przywódcy partii rządowych odstąpili od swoich zamiarów.

Zapytany obecnie przez dziennikarzy poseł Pribicevich, czy to się zgadza z prawdą, odpowiedział twierdząco.

Venizelos ciężko chory.

Prezes rządu greckiego Venizelos zachorował na grasującą w Grecji zaraźliwą febrę. Atak jej trwa zwykle sześć dni. Śmiertelność jest niewielka. Febra staje się niebezpieczną tylko dla ludzi z chorem sercem lub też liczących ponad 60 lat. Venizelos ma zdawną słabość serca i liczy 68 lat. Dla tego też obawiają się o jego życie.

Istotnie, gdyby Venizelos teraz umarł, zbieg ten okoliczności byłby tragiczny. Opanował rząd w kraju, odniósł świetne zwycięstwo przy wyborach i mógłby czynić, coby chciał... I oto śmierć chwytła go pod gardło i kończy wszystkie świetności życiowe.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi i przyjaciółmi.

Hr. A. K. Tołstoj.

KSIAŻĘ SREBRNY

65) —o— (Ciąg dalszy.)

— A czy ty, batiuszka, ich znasz? — spytała Onufrowa.

— Bo co?

— Czy oni na prawdę są ślepi?

— Jakto? — rzekł Jan i w jednej chwili uczepił się go podejrzenie.

— Posłuchaj mnie, carze — mówiła dalej mamka — strzeż się tych ślepych; zdaje mi się, że oni przyszli w złej myśli, strzeż się ich batiuszka, posłuchaj mojej rady.

— Co wiesz o nich? mów — rzekł Jan.

— Nie pytaj mnie batiuszka. Tego, co wiem, powiedzieć nie mogę; zdaje mi się, że oni mają złe zamiary, a dlaczego zdaje, o to nie pytaj. Naprawdę nikomu jeszcze nie ostrzegała. Gdyby mnie była posłuchała nieboszczka twoja matka, z pewnością i dotąd by żyła jeszcze.

Maluta ze strachem spojrział na mamkę.

— A ty po co się na mnie gapisz? Niewinnych tracisz, a złego człowieka rozpoznać nie możesz, widać to nie twoja rzecz! Węchu do tego ci nie starczy, rudy psie!

— Carze — rzekł Maluta — pozwól mi łagodnie się wywieść od tych ludzi, co oni za jedni i od kogo przysłani?

— Nie potrzeba — odpowiedział Jan — ja się sam dowiem. Gdzie są?

— Tutaj, batiuszka, za drzwiami — wskazała Onufrowa — stoją w sieni.

— Maluta, podaj mi stalową koszulkę ze ścian i idź, niby do domu, a gdy ślepi wejdą, wróć się do sieni

i zaczaj z oprycznikami. Jak tylko krzyknę, wpadaj i łapcie ich. Onufrowo, podaj jesion.

Car włożył stalową koszulkę, na nią czarny habit i położył się do łóżka, mając przy sobie ten sam jesion, którym niedawno przebił nogę posłowi kniazia Kurbskiego.

— Teraz niech wejdą — rzekł.

Maluta położył klucze pod carskie wezgłowie i wyszedł razem z mamką. Lampki przy śś. obrazach słabe rzuciły światło na pokój. Car udając znużonego, leżał na łóżku.

— Wejdźcie, ubodzy — rzekła mamka — car każe.

Pierścień i Jastrząb weszli ostrożnie, stając i machając wokoło siebie rękoma.

Jednym, bystrym rzutem oka Pierścień obejrzał izbę i znajdujące się w niej przedmioty.

Na lewo od drzwi piecyk; w kącie stoło łóżko carskie i między piecem a łóżkiem było w ścianie okno, nigdy okiennicami nie zasunięte, bo car lubił, by pierwsze promienie słoneczne padały do jego sypialni. Teraz oknem widać było księżyc, którego srebrzysty blask igrał na kaflach pieca.

— Jak się macie ślepi muromcy, wierzące boby? — rzekł car wpatrując się w rysy rozbójników.

— Wiele lat żyjemy twej carskiej miłości — odpowiedzieli Pierścień i Jastrząb, kłaniając się do samej ziemi. — Niech Matka Boska ma cię w swojej opiece, że nas biednych, nieszczęśliwych ludzi, po ziemi chodzących, po wodzie brodzących, świata bożego niewidzących nie odpychasz. Niech cię strzeże od złego śś. Piotr i Paweł, Jan Złotousty, Kuźma i Damjan i wszyscy śś. męczennicy. Daj ci Boże wszystko, o co prosisz i modlisz się. Obyś zawsze chodził w złocie, dobrze jadł i pił i słodko spał, a twoi wrogowie oby zawsze ięczyli i płakali z głodu.

— Bóg zapłać, Bóg zapłać, ubodzy — rzekł Jan

precz się wpatrując w rozbójników — cóż? widać dawno ośleplście.

— Za młodu jeszcze batiuszka car. — odparł Pierścień, kłaniając się i zginając kolana — obaj za młodu oślepliliśmy, nie pamiętamy nawet, kiedyśmy widzieli boże słońce.

— A któż was nauczył śpiewać pieśni i opowiadać bajki?

— Sam Bóg, batiuszka, nauczył, sam Bóg jeszcze nauczył starodawnymi czasami.

— Jakim sposobem? — spytał Jan.

— Starcy nasi opowiadają i gęślarze śpiewają o tem: było to starodawnymi czasami, gdy wznosił się Chrystus do nieba, rozplakali się biedni, chromi, kalecy, znaczy wszyscy żebracy; dokąd Chrystusie uciekasz, komu nas zostawiasz? Kto będzie nas karmił, poić? Odpowiada Chrystus król niebieski:

„Dam wam, mówię, górę złotą, rzekę mlekiem i miodem płynącą, ogrody z winem i jabłoniemi piękne; będziecie syci, napici.” Wtedy rzekł Jan św.: nie dawaj im ani góry złotej, ani rzeki mlecznej, ani ogrodów z winem, ani pięknych jabłoni; napadną na nich silni, bogaci, wszystko odbiorą. Daj im jeno Chrystusie królu Niebieski imię Twoje Chrystusowe, naucz ich śpiewać piękne pieśni i o starych dziejach opowiadać, i o boskich ludziach. Rozproszą się po świecie, będą opowiadali i śpiewali; każdy ich obuje, odzieje, nakarmi, napoi. I rzecze Chrystus król niebieski: Niechże się stanie wedle słów twoich, Janie! Niechże umieją śpiewać piękne pieśni, grać na dźwięcznych gęślach i opowiadać o starych dziejach, a kto ich nakarmi, otuli, obdaruje, napoi, temu dam miejsce w raju; nie zamykają się drzwi do raju dla takich.

— Amen — powiedział Jan. — Jakież umiecie bajki?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela

9

września

Niedziela piętnasta po Z. Świątkach

Uroczystość Imienia N. Marii P.

Św. Gorgonjusza i Doroteusza,
M. M., † 303.

Św. Piotra Klawera, wyznawcy,
T. J., † 1654.

SŁOW.: SOBIEBÓR.

Nakłoń, Panie, ucha Twego ku mnie, a wysłuchaj mnie; zbaw, o Boże mój, sługę Twego, ufającego w Ciebie. Zmiłuj się nade mną, Panie, bo bezustannie wołam do Ciebie. (Psalm 85).

Błogosławiony człowiek, który mnie słucha, i który czuwa u drzwi moich na każdy dzień, a pilnuje u podwojów drzwi moich. (Przyp. VIII. 34).

Dokądże leniwcze spać będziesz? Kiedy po-
wstaniesz ze snu swego? Idź do mrówki, o leniw-
cze, a przypatruj się drogom jej, a ucz się mądrości.
(Przyp. VI. 9. 6).

Zdanie: Szczęśliwy, kto szedł naprzód w zno-
ju, z hasłami, które ludzkość budza! Ely.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o go-
dzinie 5.09, zach. o godz. 18.12. — Księżyc wsch. o
godz. —, zach. o godz. 16.42. Merkury z Wenu-
sem staną w konjunkcji 1.5 stopnia o godz. 12.00. —
Merkury i Wenus w chwili konjunkcji będą zaró-
wno stać w opozycji (180°) do Urana.

Długość dnia wynosi 13 g. 03 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: ponuro, moc-
ny deszcz. **Jutro:** zmiennie.

Jutro poniedziałek, 10 września: Św. Mikołaja
z Tolentyna, wyznawcy, * 1239 † 1309.

Przysłowia na wrzesień.

Wszesniowa słońca: miarka deszczu, korzec błota.

Dzień św. Idziego, gdy się wypogodzi, cztery nie-
dziele potem pogoda dogodzi.

Św. Idzi żyto w stodole widzi.

Św. Regina gałęzie ugina.

Na Matkę Boską Siewną zła ta gospodyni, która
lnu z wody nie wyczyli.

Jeśli jasny Maurycy to i wiatr rad w zimie ryczy.

Na św. Krzyż owce strzyż.

Pogoda na Nikodema, niedziel cztery deszczu
niema.

Na św. Justyna, siew się w polu zaczyna.

Gdy św. Mateusz w śniegu przybieżał, będzie po
pas całą zimę leżał.

Pogoda na św. Mateusza cztery niedziele się nie
rusza.

Św. Mateusz dodaje chłodu i raz ostatni podbiera
miodu.

Im głębiej na jesień włożą pędraki, tem bardziej zi-
ma daje się we znaki.

Kto w jesieni swoich bydłał nie tuczy, ten je w zi-
mie dźwiga, na wiosnę włóczy.

W jesieni, gdy tłuste ptaki, mróz w zimie nie la-
dajaki.

W jesieni wczas mróz, na wiosnę prędko rychtują
wóz.

W dzień św. Tekli będziemy kartofle piekli, a po
św. Tekli będziemy znów kapustę siekli.

Gdy noc jasna na Michała, to nastąpi zima trwała.

Na św. Michał kto nie posiał, będzie zdychał.

Ptaszki przed Michałem odleciały, będzie ostrzy gru-
dzien cały.

Jeżeli św. Michał deszczem nie usłuży, dobrą to i
suchą wiosnę wróży.

Jeśli w dzień św. Michała wiatr północny wieje, to
na pogodę nie miejmy nadzieję.

— **Umowy graniczne pomiędzy Polską a Cze-
chosłowacją.** Od 11 do 20 bm. mają toczyć się w
Zakopanem ostateczne rokowania polsko-czesko-
słowackie w sprawie statutu granicznego, drogi
Pienińskiej, ułatwienia rozwoju Żegiestowa, wodo-
ciągu w Cieszynie etc. Z ramienia rządu polskiego
w obradach tych weźmie udział kilkunastu delega-
tów min. spraw zagranicznych, wewnętrznych,
wojskowych, robót publicznych i skarbu. Na cze-
le delegacji polskiej stanie komisarz graniczny prof.
dr. Walery Goetel z Krakowa, zaś na czele delega-
cji czeskosłowackiej b. min. robót publicznych inż.
Wacław Roubik.

— **Jak uzyskać zniżkę podatkową.** Wielu rze-
mieśników nie zdaje sobie sprawy z tego, że nie wy-
korzystuje w pełni przysługujących im praw. O ile do-
chód płatnika nie przekracza sumy 7.200 złotych rocz-
nie, wówczas przysługuje mu prawo domagania się

zniżki taryfy podatkowej o dwa stopnie w odniesieniu
do każdego z członków jego rodziny, pozostających na
jego utrzymaniu. O ile dochód podatnika wynosi nie
więcej niż 3600 złotych rocznie, wówczas — nawet
gdy nie posiada nikogo na utrzymanie — płaci podatek
niższy o 20 proc. od skali zasadniczej podatku dochodo-
wego. Wypadki, osłabiające zdolność płatniczą płatni-
ka, jak długotrwała choroba, katastrofa żywiołowa, za-
wieszenie wypłat itd., również są przez urzędy wymia-
ru podatków brane pod uwagę, należy je jednak, oczy-
wiście, w odnośnym podaniu poinformować. Zeznania
takie należy składać za pokwitowaniem na specjalnie
sformułowanym podaniu, bądź też na otrzymanym w
urzędzie skarbowym formularzu.

— **Zużycie rządowych pożyczek.** Z ogólnej sumy
47.270.000 złotych, przyznanych przez rząd na cele in-
westycyjne, uruchomione zostały następujące kwoty
dla poszczególnych ministerstw: **Oświaty** — 2.485.000
(z przyznanych 13 milj. 170.000) na budowę szkoły hut-
niczo-górnictwa w Dąbrowie, akademii górniczej w
Krakowie, biblioteki Jagiellońskiej, biblioteki dla Poli-
techniki lwowskiej, gmachu anatomii opisowej w Wil-
nie, gmachu chemii w Poznaniu, szeregu bibliotek gmin-
nych i inne; dla ministerstwa **robót publicznych** 4.390.000
(z przyznanych 4.900.000), z czego 4.000.000 na budowę
strażnic korpusu ochrony pogranicza, reszta zaś na do-
my urzędnicze; dla ministerstwa **sprawiedliwości**
3.065.000 (z przyznanych 12.200.000) na budowę sądów
okręgowych, powiatowych i grodzkich; dla minister-
stwa **spraw wewnętrznych** 3.730.000 (z przyznanych
10.300.000), z czego 1.600.000 na budowę gmachów dla
województw i starostw, 1.530.000 na budowę posterun-
ków policji na wschodnich i zachodnich granicach pań-
stwa i 600.000 na budownictwo K. O. P.; dla minister-
stwa **skarbu** 790.000 (z przyznanych 5.700.000) na bu-
dowę izb i urzędów skarbowych; wreszcie dla Pre-
zydium Rady Ministrów 200.000 (z przyznanych
1.000.000) na budowę drukarni państwowej.

— **Stabilizacja urzędników kolejowych.** Według
obowiązujących dotąd na kolejach Ziemi zachodnich
„Przepisów personalnych“ urzędnicy kolejowi po
5-letniej służbie mogą otrzymać dekrety nominacyjne z
przyznaniem niewypowiedzialności stosunku służbo-
wego. Wobec przejściowego zawieszania przez wła-
dzą kolejową powyższego postanowienia Związek
urzędników kolejowych zwrócił się do min. kom. z
wnioskiem o przywrócenie przywileju niewypowie-
dialności służby. Wniosek został przez min. kom.
uwzględniony i dyrekcje kolejowe otrzymały z min.
kom. rozporządzenie celem wykonania wymienionych
na wstępie postanowień przepisów personalnych.

Województwo śląskie

* **Lwy i Indianie na rynku w Katowicach.** Bawia-
cy na Śląsku Opolskim światowej sławy cyrk Sarra-
sani, zamierzają urządzić w Katowicach bezpłatny kon-
cert swej olbrzymiej kapeli, składającej się ze 100 mu-
zyków argentyńskiej orkiestry wojskowej. Z powodu
trudności formalnych dwukrotnie koncert ten musiał
być odkładany. Wreszcie udało się je przyzwyczyć, a
Sarrasani, który osobiście interwenjował w Katowicach
i spotkał się u władz z daleko idącą życzliwością, w
podzięce za to urządził w nadchodzący poniedziałek o
godz. 12 w południe na Rynku w Katowicach niezwy-
kłe widowisko.

Program tego widowiska obejmuje przedewszyst-
kiem produkcję orkiestry. Następnie ofiaruje Sarrasani
miastu park młodych lwów, które będą stanowiły
zaczatek dla katowickiego ogrodu zoologicznego.

W pauzach koncertu orkiestry wykonają prawdzi-
wi Indianie ze swoim naczelnym wodzem, White Bu-
falo Mannem, oryginalne tańce. Ci Indianie nie są to
żadni cyrkowi, lub malowani akrobaci. Jest to jeden
ze szczepów indiańskich, który wraz ze swym naczeln-
nikiem, uznanym przez Stany Zjednoczone, jako udzieln-
ny władca, dał się skłonić Sarrasaniemu do objazdu po
Europie. Ów wódz wygłosi potem przemowę w dia-
lekcie Dacota do prezydenta miasta, dr. Kocura. Na
znak wdzięczności za gościnę, wypali wódz z dr. Ko-
curem fajkę pokoju. Indianie ceremonie tę uważają za
wielki zaszczyt, którego nie każdy biały dostąpić
może.

Jak się dowiadujemy, Sarrasani przedłużył pobyt
swoje w Bytomiu do środy włącznie, poczem przez
Opole odjeżdża do Wrocławia, przyjazd jego zatem do
Katowic z całym cyrkiem jest wykluczony. Natomiast
toczą się już rokowania co do urządzenia w przyszłym
roku objazdu po Polsce.

* **Życzenia Ks. Biskupa Lisieckiego dla Teatru
Polskiego w Katowicach.** J. E. Ks. Biskup Dr. Li-
siecki nadesłał Zarządowi Towarzystwa Przyjaciół
Teatru Polskiego w Katowicach następujące pismo:
Dziękuję uprzejmie za łaskawe zaproszenie na
otwarcie nowego sezonu teatralnego. W uroczy-
stości tej jednak udziału wziąć nie mogę z powodu
odbywającego się równocześnie w Częstochowie
Kongresu Eucharystycznego.

Przesyłam na rozpoczynający się sezon życze-
nia łaski i błogosławieństwa Bożego, by z naszego
przybytku sztuki serca i dusze ludzkie złożyły pro-
mienienia prawdziwego piękna i dobra, tego piękna i
dobra, które jest odświeżeniem i odnową, i dobra Bo-
żego, na pokrzepienie i uszlachetnienie człowieka.

† Arkadiusz Lisiecki m. p. Biskup.

* **Urlop komisarza demobilizacyjnego.** Komisarz
demobilizacyjny inżynier Gallot wyjechał na 4 ty-
godniowy urlop. W urzędowaniu zastępuje go in-
żynier Maske.

* **Kursy muzyki i śpiewu dla nauczycielstwa.** Dy-
rekcja Śląskiej Szkoły Muzycznej w Katowicach za-
wiadamia P. T. Nauczycielstwo, że normalne wykłady
na kursach rozpoczną się od połowy września b. r.
Wykłady odbywać się będą stałe w środy w szkole
powszechnej przy ulicy Jagiellońskiej 18. Pierwszy
wykład odbędzie się w środę, dnia 19 września b. r.
dla uczestników kursu przygotowującego do państw-
owego egzaminu z muzyki i śpiewu dla nauczycieli
szkół średnich ogólnokształcących i seminar. naucz. o godzinie
2-giej po południu — dla uczestników kursu metodycz-
no-instrukcyjnego tego samego dnia o godz. 3.30. —
Zgłoszenia przyjmuje i udziela informacji Sekretariat
Śląskiej Szkoły Muzycznej przy ul. Jagiellońskiej 16, w
godzinach od 9 do 13 i od 15—19.

* **Lepsze drogi w Województwie Śląsk.** Na przy-
szłym posiedzeniu Sejmu Śląsk. będzie rozpatrywany
projekt ustawy dotyczącej utrzymania dróg. Projekt
przewiduje obciążenie śląskiego skarbu 42 milionami zł.
Wymieniona kwota ma starczyć na 10 lat.

* **Zwalczanie handlu domokrażnego.** Kupcy są
śmiertelnymi wrogami handlarzy-domokrażców. Nie
więc dziwnego, że we wszystkich miastach śląskich
kupcy zwrócili się o pomoc do radnych miejskich. W
tych dniach zwrócono się przeciw handlarzowi domo-
krażnemu na posiedzeniu rady miejskiej w Król. Hucie.
Dwóch radnych stawili wniosek o uchwalenie rezolu-
cji, wzywającej Magistrat do zakazania handlu domo-
krażnego na terenie miasta. Wniosek ten przekazano
do dalszego urzędowania Magistratowi. Uzasadniono go
tem, że domokrażni handlarze, pochodzący z poza mia-
sta Król. Huty, nie opłacają podatków do miasta, a da-
jąc ludności towar małowartościowy i stosunkowo bar-
dzo drogi, uprawiają nieuczciwą konkurencję miejsc-
owemu kupiectwu. — Jak wyżej zaznaczyliśmy, takie
wnioski zgłoszono także w innych miastach. Nie należy
się dziwić, że kupcy zwalczają tych handlarzy. Lecz
obecnie nie każdy otrzyma pracę, więc wielu stara się
o zarobkowanie handlem domokrażnym. Nie można się
więc dziwić i zwalczać takiego handlu, o ile on jest wy-
nikiem braku pracy, a nie jest uprawiany jako stały
proceder.

* **Władze szkolne odrzuciły 650 podań o posady
nauczycielskie.** Dowiadujemy się, że śląskie władze
szkolne z braku posad odrzuciły w bieżącym roku 650
podań o posady nauczycielskie.

* **O podwyżkę cen węgla i nafty.** Jak donoszą
dzienniki warszawskie wobec podrożenia kosztów wy-
dobycia węgla, przemysłowcy węglowi zapowiadają
podwyżkę cen węgla na rynku krajowym. W związku
z tem rząd polski podjął energiczne kroki, aby do pod-
wyżki tej niedopuszczyć, tembardziej, że w porównaniu
z rokiem ubiegłym, zakupy węgla na rynku wewnętr-
nym zmalały.

W tych dniach zapowiedziano także podwyższenie
cen nafty, lecz rząd dał również odmowną odpowiedź.

Oczywiście, że sprawa podwyżki cen węgla nie
jest dotychczas zupełnie załatwiona. Gdyby węgiel po-
drożał, poszłyby w górę także ceny za inne artykuły,
jak wiemy z doświadczenia. Należy się spodziewać, że
rząd nie będzie zbyt ustepliwy wobec właścicieli ko-
palń węgla i nafty.

* **Ważne dla hodowców gołębi.** Na czas zasiewów
jesiennych, t. zn. od 10 września do 30 października
gołębie mają być trzymane w zamknięciu. Niestoso-
wanie się do tego zarządzenia będzie karane.

* **Czy można pić wodę po owocach?** W sezonie
owoców bardzo często spotykamy się z przestrogią i
radami, aby nie pić nigdy wody po owocach. Reguły
tej przestrzegają i ludzie na wsi, twierdząc, że owoce
i woda powodują czerwonkę, cholere itd. Kwestią tą,
bardzo ważną w miesiącach, kiedy oko ludzkie wabia
rumiane jabłka i soczyste gruszki, zajął się ostatni nu-
mer tygodnika „Medizinsche Welt“, zamieszczając
liczne artykuły wybitnych lekarzy. Dr. Renhard z
Düsseldorfu w ten sposób przedstawia to groźne nie-

bezpieczeństwo: Zaburzenia żołądkowe, a nawet zatrucia, które się przypisuje wodzie i owocom, są oznaką niesprawnej działalności żołądka ludzi, którzy powinni dokładnie przestrzegać diety. Zdrowi jednak mogą czynić te eksperymenty zupełnie bezkarnie. Smakoszyszy owoców uspokaja też prof. Rosenfeld, który twierdzi, że zdrowy żołądek strawi nawet wiśnie i ogórki, zmieszane z wodą, bez gwałtownych zaburzeń. Przyczyną zaś dotychczasowych dolegliwości czy chorób było obżarstwo lub bakterie. Trzeba więc zachować tylko czystość i przed jedzeniem obmyć owoce. Umiarkowanie w końcu w spożyciu owoców nigdy nie zaszkodzi nawet słabemu żołądkowi.

7 Katowickiego.

Katowice. (Sprawy komunalne.) Na wtorkowym posiedzeniu magistratu przyjęto do wiadomości zarządzenie p. wojewody, według którego wybory do rady miejskiej odroczone na podstawie odnośnej ustawy wyborczej dla gmin. — Uchwalono zaciągnięcie pożyczki ze Śl. Funduszu Gospodarczego w wysokości 300 tysięcy złotych. Pożyczka będzie zużyta na budowę domów dla rodzin robotniczych i urzędniczych. — Urzędowi budowlanemu polecono opracowanie projektu urządzenia pływalni i plaży na terenie parku Kościuszk. Uchwalono dodatek dla urzędników, dozoruujących budowlę. Uchwała ta powinna uzyskać zgodę Rady miejskiej. Sprawę obsadzenia stanowiska kierownika przemysłowej szkoły dokształcającej przekazał kuratorjum tego zakładu. Bokserskiemu Klubowi Sportowemu, wysyłającemu swoich przedstawicieli na zawody sportowe do Szwecji, udzielono subwencji w wysokości 1500 złotych. — Pod koniec posiedzenia obradowano nad sprawami szkolnymi, mianowicie ustalono kilku nauczycieli, wybrano komisję, która przeprowadzi zniżenie paralelek w szkołach wydziałowych. Ostatni punkt dotyczył wydzierżawienia 3 sklepów w domach urzędniczych przy ul. Raciborskiej.

— (Procesja do Piekar.) Z parafii św. Piotra i Pawła wyrusza w niedzielę, dnia 9 września b. r. po raz 25-ty procesja do Piekar. Zgłaszać się należy w kancelarii proboszczowskiej każdodziennie. Zaś kolejarze u p. Wesołego Franciszka w Domu Uchodźców przy ulicy Poniatowskiego 16. Procesja wyrusza rano o godzinie 5.45 z kościoła i wraca wieczorem o godzinie 6.30 do Katowic. Koszta wynoszą dla niekolejarzy 3.00 złote, dla kolejarzy 0.50 złotych, dla dzieci 1.70 złotych.

— (Próby nauczycielskiego chóru męskiego.) Zarząd nauczycielskiego chóru męskiego w Katowicach zawiadamia swych członków, że próby chóru rozpoczną się w środę, dnia 12 września b. r. o godzinie 7-mej wieczorem w szkole przy ulicy Jagiellońskiej 18. Na pierwszej lekcji ustalony zostanie dzień i czas prób, wobec czego przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd chóru zwraca się z gorącym apelem również i do wszystkich kolegów, miłośników śpiewu, którzy wstąpiłi obecnie do zawodu nauczycielskiego, ażeby zgłaszali się jak najliczniej do współpracy w istniejącym nauczycielskim zespole chóralnym.

— (Wodociąg powiatu katowickiego.) W niedługim czasie mieszkańcy powiatu katowickiego posiadać będą dostateczną ilość wody do picia i do potrzeb domowych. Kierownictwo wodociągów powiatowych wzięło pod uwagę przy swych rachubach możliwość uzyskania dostatecznej ilości zdutnej do użytku domowego wody z terenów zaniechanej kopalni „Nowa Przemsza“ pod Brzezinką. Po badaniach, które dały pomyślny wynik, przystąpiono do prac wiertniczych, przy czym jeden szyb wodny jest już wykończony, a drugi w połowie. Wspomniany drugi szyb wodny posiadać będzie głębokość 205 mtr. i zaopatrzone zostanie w najnowszego systemu maszynę-pompę. Ukończenia wierceń drugiego szybu wodnego i wmontowania pompy oczekiwac należy za trzy miesiące i po upływie tego okresu kwestja dostatecznego zaopatrzenia powiatu w wodę zostanie rozwiązana. Woda dobowana z tych szybów znajduje pomieszczenie w olbrzymim zbiorniku, znajdującym się na pagórku kilkaset metrów wysokim. Woda dostarczona ze zbiornika na tak znacznym wywyższeniu, będzie stale dopływać na wszystkie piętra. Zbiornik powiatowego wodociągu pomieści 23 tysięcy mtr.³ wody. Roboty około zbiornika i kładzenia rur wodociagowych są na ukończeniu.

— (Zuchwały zbrodniarz.) Po mieście chodziło od mieszkania do mieszkania dwóch handlarzy, sprzedających mydło. W mieszkaniu rodziny H. jeden z handlarzy, który zwie się podobno Hieronim Pytowski, zamieszkały w Król. Hucie, przedstawił się gospodyni H. jako naturalista. Handlarz podjął się „badania“ 15-letniej córki Gertrudy w osobnym pokoju, mianowicie za zgodą matki. Po odejściu handlarza stwierdzono, że „naturalista“ dziewczynę szanował. — Takie są skutki szukania pomocy lekarskiej u różnych domorosłych lekarzy! — Sprawcę aresztowano i osadzono w więzieniu sądowym.

Siemianowice. (Połączenie tramwajowe Siemianowice—Czeladź.) Magistrat miasta Czeladzi czyni starania w dyrekcji Śląsko-Dąbrowskiej

Gielda zbożowa i pieniężna.

z dnia 6 września 1928 r.

Warszawska gielda zbożowa.

Zyto 37,00—37,50. Pszenica 48—49. Nowy jęczmień browarowy 46—46,50. Owies 37—38. Osucie żytnie 26,00—26,50. Osucie pszeniczne 26,00—26,50. Mąka pszeniczna zeszłoroczna 56—57. Nowa mąka pszeniczna 4/0 79—81. Makuch 63—64. Obrót średni.

Gielda pieniężna. W Katowicach płacono dnia 7 września 1928 r.: za 100 złotych 46,937 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213,05 złotych; za dolara amerykańskiego 8,91 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,95 zł.

go Towarzystwa Tramwajów o zbudowanie linii tramwajowej Siemianowice—Czeladź. Sprawa budowy linii nie prędzej możliwa, dopóki cała sieć tramwajowa w śląskim obwodzie centralnym nie zostanie zamieniona.

Kłodnica w Katowickiem. (Założenie towarzystwa młodzieży). W poprzednią niedzielę odbyło się zebranie młodzieży na sali p. Krzakały celem założenia miejscowego towarzystwa Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Na wezwanie przybyło wielu młodzieńców i znaczne grono rodziców. Zebranie zagał patron Stowarzyszenia Młodzieży w Kochłowicach ks. wikary Kuboszek. W nader ciekawym wykładzie ks. patron przedstawił zadania Stowarzyszenia mówił długo i przekonująco, że młodzież nasza musi być zdrową na ciele i duszy, religijną, narodowo uświadomioną, światłą — bo młodzież to przyszłość narodu. Młodzież kłodnicka oświadczyła gotowość założenia kółka S. M. P. Przez aklamacje wybrano zarząd, do którego należą: Brzozek Alojzy, Galios Roman (Paździor Paweł, Skórka Augustyn i Bujczek Augustyn. Po zebraniu kółko S. M. P. z Kochłowic odegrało jednoaktówkę. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. Młodzież bawiła się ochotczo, nastrój był bardzo serdeczny.

7 Świętochłowickiego.

Król. Huta. (Kontrola bezrobotnych). Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy podaje do wiadomości, że bezrobotni, którzy pobierają zasiłki na zasadzie rozporządzeń niemieckich oraz z akcji specjalnej winni stawać do kontroli bezrobotnych 2 razy w tygodniu i to w każdy poniedziałek i piątek na targowisku końskim przy ulicy Katowickiej w godzinach od 9 do 12, — zaś po zasiłku z funduszu bezrobocia w każdą sobotę. Niestawienie się do kontroli jak i do wypłaty zasiłków w dniach wyżej wyznaczonych, pociąga za sobą bezwzględne wykluczenie od wszelkich zapomóg.

— (Uchwały Rady miejskiej.) W ubiegłą środę odbyło się publiczne posiedzenie Rady Miejskiej. Na wstępie załatwiono kilka drobnych spraw. Zgodzono się na objęcie przez miasto Król. Hutę gwarancji za pożyczkę w wysokości 250 000 zł., którą parafia św. Jadwigi zamierza zaciągnąć od Skarbu Śląskiego na budowę nowego kościoła z tem zastrzeżeniem, że parafia odda miastu jako zastaw plac, położony przy ulicy Kopernika, Kilińskiego i Zjednoczenia o powierzchni 9205 metrów kwadratowych. Zatwierdzono przekroczenie wydatków budżetowych za ubiegły rok rachunkowy, wynoszące 3 828 762 zł. Wymieniona kwota została całkowicie pokryta przez dochody. Zgodzono się na zamianę gruntu miejskiego przy ul. Średniej 11 na grunt p. Jadwigi Gerlichowej, położony przy tej samej ulicy, z tem, że koszt przewłaszczenia ponieśli p. G. Wyrażono zgodę na podwyższenie składki miasta do Związku Regulacji Rawy. Uchwalono zakupić od Banku Polskiego dom przy ul. Piastowskiej Nr. 3 za 150 000 zł. pod warunkiem, że drzwi pancerne i okiennice pozostaną w budynku.

— (O regularny wywóz śmieci.) W celu uniknięcia zażaleń z powodu nieregularnego wywozu śmieci, Magistrat wzywa właścicieli domów, ażeby wszystkie wjazdy względnie bramy już o godzinie 6 rano otwierali. Bardzo często robotnicy miejscy zatrudnieni wywożeniem śmieci, zmuszeni są omijać domy z powodu zamknięcia wjazdów względnie bram. — Magistrat wzywa powtórnie właścicieli domów do umieszczenia zbiorników w podwórzach i to najbliżej od bramy.

— (Oszacowanie szkód polnych). Administracja Skarbofermu oszacowała szkody, spowodowane przez podkopanie terenów. Natomiast oszacowanie szkód na polach (kapuste, ziemniaki, buraki) nastąpi dopiero w jesieni bieżącego roku.

— (Złodzieje uprawiają swe rzemiosło również w kościele.) Podczas nabożeństwa w kościele św. Jadwigi, wyszła z ławek na chwilę mężatka Maria Szewiół, zostawiając na ławce torebkę i książkę do nabożeństwa. Tę osobność wykorzystał pewien osobnik, który torebkę z zawartością 18 zł. sobie przywłaszczył. Sprawca niespostrzeżony przez nikogo ze ławki umknął. Powyższy wypadek niech będzie przestrożą dla innych, że nawet w kościele dybja złodzieje na cudzą własność.

Świętochłowice. (Z kasy powiatowej.) Na ostatnim posiedzeniu Powiatowej Kasy Oszczędności rozdano znowu 81 tysięcy 500 zł. na weksle i długoterminowe hipoteki. Z istniejącego funduszu można jeszcze zaciągać pożyczki na naprawę domów z roczną opłatą w wysokości 6 proc. Rzemieślnicy i przemysłowcy otrzymają pożyczki za roczną opłatą po 7 proc. Po pożyczki należy zgłosić się w zarządzie kasy.

Orzegów w Świętochłowick. (Nieszczęście podczas jazdy rowerem). Ślusarz Paweł Nieradziok, zamieszkały w Bielszowicach, jadąc z Goduli do Orzegowa, spadł z koła i skaleczył sobie nogę. Po opatrzeniu rany pogotowie ratunkowe odwiozło go do szpitala w Rudzkiej Kuźni. Przyczyną wypadku było wadliwe koło.

7 Pszczyńskiego.

Gardawice w Pszczyńskim. (Ogień zniszczył cały majątek). W środę 5 bm. zapalił się słomiany dach stodoły, należącej do gospodarza Franciszka Gończyka w Gardawicach. Ogień rozszerzał się nadzwyczaj szybko i przerzucił się na dom mieszkalny. Oba budynki i tegoroczne zbiory spaliły się doszczętnie. Szkoda, obliczona przez gospodarza, wynosi 5000 zł. Przyczyną pożaru narażenie nie ustalono.

Chełm w Pszczyńskim. (Nowy klasztor). Przed kilku dniami rozpoczęto roboty wstępne pod budowę klasztoru żeńskiego. W ubiegły wtorek położono fundamenty.

7 Rybnickiego.

Rybnik. (Napad bandycki na policjanta.) Podczas jednej z ostatnich nocy znaleziono na ulicy Zembrzowskiej przyzwicie ubranego mężczyznę z okaleczoną głową i w stanie nieprzytomności. W lecznicy, gdy obcy człowiek się opamiętał, stwierdzono, że nazywa się Augustyn Sitko, z zawodu posterunkowy w Bielsku. Gdy wymieniony urzędnik wracał pieszo do Zamysłowa, napadło na niego dwóch bandytów. Jeden z napastników bił go pięścią tak długo, a utracił przytomność. Sprawcami napadu byli Tomasz Marcol i jego syn. Jeden z nich zabrał policjantowi portfel zawierający 110 złotych. Obu napastników osadzono już w więzieniu. Przy spisaniu protokołu oświadczył, że policjant Sitko ich nagabywał i zmusił przez to do białtyki. Tomasz Marcol oraz jego syn oświadczyli, że policjanta tyką pobili, lecz pieniędzy nie ukradli.

Marklowice w Rybnickiem. (Zebranie Koła Miejsowego Z. O. K. Z.) W poprzednią niedzielę odbyło się posiedzenie tutejszego koła Związku Obrony Kresów Zachodnich. W nieobecności prezesa, powołanego do wojska, prowadził obrady wiceprezes p. Nogły. Przystąpiono do wyboru prezesa, którym wybranym został p. Łojek. Pan Łojek zdał następnie sprawozdanie ze Zjazdu Okręgowego w Katowicach i odczytał rezolucję tam przyjętą. Dla uczczenia 10. rocznicy odzyskania niepodległości Polski wyłoniono komisję kulturalno-oświatową która ma zająć się urządzeniem obchodu. Poza tem uchwalono podziękowanie dla Dyrekcji Okręgu i Zarządu miejscowego Koła za wyślanie dzieci na kolonie.

7 Lublinieckiego.

Lubliniec. (Przedhistoryczne wykopaliska.) Gmina Piasek buduje nową szkołę. Przy kopaniu dołów pod fundamenty znaleziono urnę z czasów przedhistorycznych, czyli z epoki kamiennej. Przy dalszem kopaniu wydobyto jeszcze kilka urn i kamienną siekiere.

Nauczka dla niegrzecznych policjantów.

O niezwyklej przygodzie, jaka przytrafiła się premierowi Bartłowi, donoszą gazety warszawskie.

Mianowicie w czasie jednej z ostatnich podróży premier, jadący samochodem, zatrzymał się w Kaliszu przed pewną kawiarnią. Niedaleko samochodu stał jakiś chłopiec oparty o drzwi i przyglądał się maszynie. W pewnej chwili podszedł do niego posterunkowy i wśród ostrych wymówek aresztował go. Na pytanie ze strony premiera, dlaczego aresztują chłopca, posterunkowy odpowiedział, że jeszcze i jego gotów zaprowadzić na policję. Na wyrażoną przez premiera zgodę, posterunkowy zaprowadził go razem z chłopcem na policję. Po spisaniu protokołu z chłopcem zapytano z kolei p. premiera o nazwisko. Po podaniu nazwiska przez premiera nastąpiła w komisariacie konsternacja. Funkcjonariusze policji omal nie pospadali z krzesel na ziemię. Zdumienie ich było tak silne i trwało tak długo, że premier miał czas na wygłoszenie kilku jędrnych i dosadnych uwag na temat, jak policja powinna zachowywać się. Premier stwierdził przytem, że wypadek ten jest na szczęście wyjątkiem i że naogół policja nasza jest bardzo sprawna i taktowna.

Można sobie wyobrazić, jaką minę mieli urzędnicy policji po tej wizycie!

Oby ta nauka nie poszła w las!

Ostatnie telegramy.

Rokowania polsko-niemieckie.

Berlin. (PAT.) Agencja Ostexpress donosi, że rokowania handlowe polsko-niemieckie, które mają być podjęte w poniedziałek w Warszawie, tym razem nie będą się toczyły w poszczególnych etapach, lecz że wszystkie komisje jednocześnie podejmą swe prace.

Wycieczka studentów Polaków z Niemiec.

Warszawa. (AW.) Do Polski przybyła wycieczka studentów-Polaków z Niemiec w liczbie 10-ciu osób. Wycieczka zorganizowana jest przez Związek Obrony Kresów Zachodnich.

Na przyjazd prez. Hindenburga na Śląsk szkoły będą zamknięte.

Opole. (Tel. wł.) Nadprezydent Proske wydał zarządzenie, by z powodu pobytu prez. Hindenburga na Śląsku szkoły były zamknięte, po wsiach i miasteczkach 17 września, zaś w miastach oraz gminach w powiatach raciborskim, kozielskim i głubczyckim 18 września.

Hindenburg przyjechał do Prus Wschodnich.

Berlin. (PAT.) Prezydent Hindenburg przybył z Berlina do Malborka. Prezydent Rzeszy, któremu asystuje jego adjutant mjr. Hindenburg udał się do majątku Januszowa, gdzie jest gościem znanego polityka prawnicowego v. Oldenburga. Podróż prezydenta ma charakter prywatny.

Rozłam w związku „Reichsbanner”.

Berlin. (Tel. wł.) Przed niedawnym czasem wrocławska grupa związku republikańskiego „Reichsbanner” uchwaliła nie brać udziału w uroczystościach z okazji pobytu prez. Hindenburga na Śląsku. Obecnie prezes związku, osławiony Hörsing ogłosił w organie związku artykuł, krytykujący ostro tę uchwałę. Wobec tego stanowiska Hörsinga, przewodniczący grupy wrocławskiej ustąpił. Zatarg ten może spowodować rozłam w organizacji. Sprawa ta stanowić będzie główny temat obrad na zjeździe związku, naznaczonym na 30 września.

Manewry francusko-angielskie w Nadrenii.

Berlin. (Wiad. wł.) W środę 5 b. m. rozpoczęły się w okolicach Treviru manewry jesienne wojsk okupacyjnych. Przez miasto to przeciągają liczne oddziały wojsk francuskich i angielskich. Na północ od Treviru zauważono eskadry samolotów. Manewry odbywają się w okęgach: Düren — Eiskirchen — Gerolsheim — Trevir — Neuerburg — Prim. Dzisiaj zrana usłyszano w Trevirze pierwsze strzały armatnie. Generał Guillaumat przebywał kilka dni w Trevirze wraz ze sztabem, potem udał się na teren manewrów, których punktem centralnym jest miasteczko Konz. W najbliższych dniach spodziewany jest w Trevirze główny dowódca wojsk angielskich. Dziś zrana przejechali przez Trevir husarzy angielscy.

Rektor niem. uniwersytetu sprzedaje tytuły doktorskie.

Berlin. (Wiad. wł.) W Wuerzburgu wydarzył się niesłychany skandal w sferach uniwersyteckich. Mianowicie uniwersytet tamtejszy nadał tytuł honorowego doktora właścicielowi hotelu Excelsior, który obchodził 80-tą rocznicę urodzin.

W tych dniach jeden z prof. tego uniwersytetu, ogłosił list otwarty, w którym stwierdza, że Elsner zapłacił za dokument rektorowi 80 tys. marek. O sumę tę targowano się przez dłuższy czas. Elsner proponował 50 tys. marek, rektor natomiast domagał się 100 tysięcy marek. W rezultacie targu zgodzono się na sumę 80 tys. marek.

Jubileusz Iwa Tolstoja.

Moskwa. Według wiadomości z Moskwy, w związku z mającym się odbyć w tych dniach jubileuszem Lwa Tolstoja, przyjedzie szereg literatów z zagranicy. Spodziewany jest m. in. przyjazd kilku przedstawicieli świata artystycznego z Polski. Przyjeżdża także znany pisarz Stefan Zweig z Wiednia.

Groźny stan Venizelosa.

Wiedeń. (Tel. wł.) Z Aten donoszą: Stan zdrowia Venizelosa uległ znacznemu pogorszeniu. Temperatura wzrosła na 39,4, puls 96.

Na całym ciele wystąpiła czerwona wysypka, która jest oznaką niebezpieczeństwa.

Przebieg choroby Venizelosa budzi tem większe obawy, że zachodzi możliwość komplikacji. Cierpi on bowiem na chroniczną wadę serca i gdyby w tym momencie nastąpił atak, spowodowałby niechybną śmierć.

Statek poszedł na dno.

Spicbergen. (WTB.) Donoszą z Tromsø, że w tamtejszym porcie zderzyły się 2 statki Freia i Flint. Flint zatonął, załoga jednak została uratowana. Drugi statek Freia został również silnie uszkodzony.

Uczczenie pamięci Amundsena.

Oslo. Rząd norweski uchwalił przeznaczyć jeden dzień w roku na święcenie pamięci Amundsena. Oprócz tego w końcu bm. w miejscowości, gdzie Amundsen się urodził, ma być odsłonięty kamień pamiątkowy na jego cześć.

Jak donoszą z Tromsø, kapitan okrętu rybackiego „Corona”, który tam przybył, oświadczył, że we wtorek na północ od wyspy Fugle widział jakiś pływający po morzu przedmiot, który mógł być częścią samolotu. W tej samej okolicy załogi innych okrętów rybackich widziały części rozbitego samolotu, ale nie przywiązywały znaczenia do tego odkrycia, ponieważ nie wiedziały o zniknięciu samolotu „Latham”.

Doniosłe reformy króla Amanullaha.

Z Kabuła donoszą, że król Amanullah nie ustaje w działalności reformatorskiej. Zgromadzenie narodowe uchwaliło na wniosek króla ustawę znoszącą tytuły i ordery z wyjątkiem orderu za walkę o niepodległość oraz zabraniającą przyjmowania orderów zagranicznych.

Uchwalono również ustawę, na mocy której każdy afganistańczyk będzie musiał po skończeniu 15 lat zapłacić pewną sumę na cele wojskowe. Następnie postanowiono wprowadzić nowe barwy narodowe. Nowy sztandar będzie czarno-czerwony.

Energiczna działalność reformatorska króla nie napotyka na żaden opór.

Program radiowy.

Niedziela, 9 września 1928 r.

Katowice, fala 422 m.: 11.00 Transmisja Kongresu Eucharystycznego z Częstochowy: Transmisja z Katedry Częstochowskiej pod wezwaniem Św. Rodziny. (Program: patrz radio z Warszawy). 16.00 Transmisja Kongresu Eucharystycznego z Częstochowy: Program patrz radio z Warszawy — 18.50 Odczyt p. t.: „Rozwój demokracji w Stanach Zjednoczonych — 19.15 Rozmaitości — 19.45 Odczyt p. t.: „Wycieczka angielska w Polsce” — 20.15 Koncert wieczorny z Warszawy — 22.30 Muzyka lekka.

Warszawa, fala 1.111 m.: 11.00 Kongres Eucharystyczny w Częstochowie (Transmisja z katedry częstochowskiej): suma pontyfikalna celebrowana przez J. E. ks. Metropolite Sapięgę. Kazanie „Chrystus Eucharystyczny”, kapłan i kościół” wygłosi J. E. ks. biskup Okoniecki. Podczas sumy pontyfikalnej chóry katedralne wykonają z stowarzyszeniem orkiestry symfonicznej IX Mszę św. Brosiga — 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej — 15.00 Odczyt: „Badanie budżetu drobnych gospodarstw” — 15.40 Najnowsze wiadomości i wskazania rolnicze — 16.00 Transmisja z Jasnej Góry (Uroczystości Kongresu Eucharystycznego): a) kazanie „Chrystus robotnik” wygłosi J. E. ks. biskup dr. Kubina, b) przemówienie J. E. ks. kardynała Kakowskiego, c) przemówienie J. E. nuncjusza apostolskiego monsignora Marmaggi, d) zakończenie kongresu „Te Deum” i „Boże coś Polskę” — 18.30 Rozmaitości, następnie poczenie o hodowli koni w Polsce — 18.50 „Rozwój demokracji w Stanach Zjednoczonych (odczyt 1: powołanie narodu amerykańskiego — 19.45 Odczyt: „Wycieczka angielska w Polsce” — 20.15 Koncert — 22.50 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.: 11.00 Transmisja z Częstochowy przez Warszawę — 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej — 13.30 Muzyka — 16.00 Pogadanka dla rolników p. t.: „Gruźlica u zwierząt domowych” — 16.20 Odczyt: „Zaprawianie ziarna do siewu” — 17.00 Transmisja z Warszawy — 18.30 Rozmaitości — 18.50 Współczesny Kraków literacki (Audycja literacka) — 20.00 Hejnał z wieży Mariackiej — 20.30 Koncert — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344.8 m.: 11.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej (Kazanie wygłosi ks. proboszcz Kucharski. Śpiewa chór katedralny) — 17.00 Koncert z Warszawy — 18.50 Odczyt — 19.15 19.15 „Silva rerum”, czyli rzeczy ciekawe — 19.45 Odczyt — 20.30 Koncert — 22.20 Nadprogram — 22.40 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6 m.: 11.00 Nabożeństwo katolickie i muzyka religijna — 12.40 Koncert na dwu fortepianach — 14.00 Szarady — 14.10 Odczyt: „Zagadnienia komunikacji w Europie środkowej — 14.35 Szachy — 15.00 Program dla dzieci — 16.00 Koncert — 17.00 Odczyt rolny — 17.00 Koncert — 18.20 Audycja ku uczczeniu pamięci Tolstoja — 22.3 Koncert muzyki rosyjskiej.

Berlin, fala 488.9 m.: 8.55 Muzyka dzwonów z kościoła garnizonowego — 9.00 Nabożeństwo i muzyka religijna — 14.00 Program dla dzieci — 15.00 Lekcja stenografii — 15.30 Audycja rolnicza — 16.35 Odczyt: Teatr i rewolucja — 17.00 Koncert orkiestry dętej — 19.00 Odczyt: Z psem przewodnikiem po Berlinie — 19.30 Odczyt p. t. „Tolstoj” — 20.00 Wieczór muzyki operetkowej — 22.30 Muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 217.2 m.: 11.00 Koncert wiedeńskiej orkiestry — 16.00 Koncert popołudniowy — 18.00 Koncert tria — 19.25 Pogadanka o domach, podwórzach i ogrodach — 20.30 „Sonja” — operetka w 3 aktach.

Poniedziałek, 10 września 1928 r.

Katowice, fala 422 m.: 16.40 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śl. — 17.00 Program dla dzieci — 17.25 Pogadanka: „Ogrodnik śląski” — 18.00 Muzyka taneczna. — 19.00 Rozmaitości — 19.20 Komunikat Strażactwa Śląskiego — 19.30 Odczyt w języku francuskim — 20.15 Koncert wieczorny z Warszawy.

Warszawa, fala 1.111 m.: 12.00 Płyty gramofonowe — 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej — 17.00 Program dla dzieci — 17.25 Odczyt: „Uniwersytet ludowy w Polsce” — 18.00 Muzyka taneczna — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Lekcja francuskiego — 20.05 „Chwilka lotnicza”.

Kraków, fala 566 m.: 1.200 Płyty gramofonowe — 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej — 17.00 Program dla dzieci — 17.25 Odczyt: „Charakterystyka parlamentaryzmu we Francji” — 18.00 Koncert — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Lekcja francuskiego.

Poznań, fala 344.8 m.: 13.00 Sygnał czasu, płyty gramofonowe — 17.15 Tydzień misjologiczny w Lowanium — 17.35 Kurs średni francuskiego — 18.00 Koncert orkiestry wojskowej — 19.00 „Silva rerum” czyli rzeczy ciekawe — 19.30 Nowy ustrój sądownictwa polskiego — 22.20 Nadprogram.

Wrocław, fala 322.6 m.: 16.30 Koncert radioorkiestry — 18.00 Odczyt dla rodziców — 18.30 Rozwój teatru nowoczesnego — 18.55 Przegląd sztuki i literatury — 19.30 Transmisja z teatru „Flet zaczarowany” — opera w 2 aktach Mozarta.

Berlin, fala 488.9 m.: 16.00 Program dla pań — 16.30 Pogadanka techniczna — 17.00 Koncert kompozytorski — 19.00 Przegląd socjalno polityczny — 19.30 z cyklu ćwiczenia umysłowe — 20.00 Dramat Tolstoja.

Wiedeń, fala 217.2 m.: 11.00 Poranek muzyczny — 16.15 Koncert — 19.00 Program dla młodzieży, następnie odczyt krajoznawczy — 20.05 Występ artysty opery Mieczysława Saleckiego — 21.00 Muzyka taneczna — 22.10 Kabaret.

Największy okręt na Atlantyku.

Londyn. (WTB.) Nowy okręt transatlantyczny, jaki buduje White Star (Biała Gwiazda) w Belfaście, będzie miał 60.000 tonn pojemności i szybkość do 30 węzłów. Budowa jego trwać będzie 3 lata, a koszt wyniosą 6 milj. funtów szterlingów. Dotąd największym parowcem był „Majestic”, również należący do T-wa „Białej Gwiazdy”, liczył on 56 tysięcy tonn, podczas gdy amerykański „Leviatan” miał 54 tysiące, a „Berengaria”, należąca do T-wa „Cunard Line” — 52.000 tonn.

Kradną modele.

Paryż. (Wiad. wł.) W czasie pokazu nowych modeli w Paryżu, kupcy niemieccy, angielscy i amerykańscy, właściciele magazynów konfekcyjnych okazali rozczarowanie na widok nowych mód, zaznaczając, że modele te są im już znane od kilku tygodni. Okazało się, że kradzieży modeli dokonano sprytnie w znanych firmach krawieckich, jak Paquin, Worth, Poiret itd. Skutek był ten, że wywóz francuskich modeli do Anglii spadł o 85 procent.

Nowy rząd w Albanii.

Tirana. (AW.) Achmed Zogu mianował już nowy gabinet. Premierem i ministrem spraw wewnętrznych został Cotta, ministrem spraw zagranicznych Ilias Wrioni.

Kupujcie u naszych inserentów!

17-ta Loteria Państwowa.

Dzień 1-szy. — V-ta klasa.

10 000 zł. nr. 56749.

5 000 zł. nr.: 50915 139089.

3 000 zł. nr.: 22009 52316 94960.

2 000 zł. nr.: 18033 25011 84813 92468 128048.

1 000 zł. nr.: 3395 6875 12703 43070 66246 88215

93007 111401 112082 123085 125844 126001 126033 126629 135986 148286 151231 153985.

Teatr Polski w Katowicach.

„Aida”

W niedzielę, dnia 9 bm. o godz. 7-ej wiecz. opera J. Verdiego „Aida”. W głównych partjach wystapia pp.: Bielecka, Chodakowska, Romanowski, Mazanek, Kowalski, Martini, Remin. Dyryguje kapelmistrz Stefan Barański.

Nabożeństwo na otwarcie sezonu.

Dyrekcja Teatru zawiadamia, że zapowiedziana z okazji rozpoczęcia nowego sezonu Msza św. w kościele Najśw. Panny Marii odbędzie się nie w sobotę, lecz w środę, dnia 12 bm. o godz. 9-ej rano.

REPERTUAR.

W sobotę, dnia 8 bm. „Hrabina”.

Niedziela, dnia 9 bm. „Aida”.

Wtorek, dnia 11 bm. o godz. 7,30 „Faust”.

Środa, dnia 12 bm. o godz. 7,30 inauguracyjne przedstawienie dramatu: „Cyd” tragedia.

Teatr Polski na prowincji.

W środę, dnia 12 bm. odegra zespół Teatru Polskiego w Królewskiej Hucie w sali hotelu Hr. Reden po raz pierwszy w bież. sezonie operę w 3 aktach „Hrabinę” St. Moniuszki.

Alboril

Samodziałający środek do prania

50% czystego jednorodnego

SAMODZIAŁAJĄCY ŚRODEK DO PRANIA!

GENIVIZ

SPORT

Rozgrywki o mistrzostwo Górnego Śląska.

Niedziela przyniesie nam zakończenie zaciętych walk o mistrzostwo Górnego Śląska w kl. A i B.

Okręg katowicki, jak również i okręg bielski mają już swych mistrzów. Natomiast okręg królewsko-hucki, w którym walczyły o palmę pierwszeństwa kluby o najbardziej wyrównanym poziomie gry, oraz klasie, dopiero po niedziel-

nej rozgrywce wyjaśni zamgloną jeszcze kwestię, „kto zdobędzie tytuł mistrza tego okręgu”.

Największe jednak widoki na zdobycie mistrza okręgu królewsko-huckiego zdaje się mieć Klub Sportowy 07 Siemianowice.

Szczególną wagę przywiązujemy do spotkania naszego długoletniego mistrza Ruchu z niemieckim I. F. C. Zawody te odbędą się na stadionie w Królewskiej Hucie, a kierownictwa obuch klubów wyślą w bój swoje najlepsze drużyny.

Mecz ten zatem zapowiada się interesująco.

Wesoły kącik.

W szkole.

Nauczyciel: — Które zwierzę jest podobne do psa, a nie jest psem?

Uczeń: — Do psa podobna jest suka.

odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.
Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję

„Odzieżówka Śląska”

Spółdzielnia kredytowo-towarowa dla urzędników państwowych, cywilnych, komunalnych, wojskowych i prywatnych Województwa Śląskiego, Sp. z ogr. odp.

w Katowicach, ul. Młyńska 22

wydaje obuwie, bieliznę, materiały tekstylne, meble, porcelanę oraz wszelkie artykuły codziennego użytku

członkom swoim na 5—12 rat miesięcznych.

Członków przyjmuje się w biurze Młyńska 22 od godz. 9—1 i 3—6

Spółdzielnia prowadzi przez kierownictwo dawn. „Szatniówki”.

Udział wynosi zł. 1.— Wpisowe zł. 1.—

Asygnaty już się wydaje.

KAŻDY DZIS MOŻE NABYC WIEDZĘ I UMIEJĘTNOŚĆ, GDZIEKOLWIEK SIE ZNAJDUJE, ZAPOMOCĄ KURSÓW LISTOWNYCH.

KURSY HANDLOWE

POD KIEROWNICTWEM
IGN. SELKUŁOWICZA

Księgowość. — Rachunkowość kupiecka. — Korespondencja handlowa — Nauka handlu — Pisanie na maszynach. — Towaroznawstwo. — Prawo. — Gramatyka oraz pisownia polska. — Kaligrafia. — Stenografia. — Języki obce. — Ang. Franc. Niem.

Każdy przedmiot prowadzą fachowi profesorowie specjaliści.

Każdy może rozpocząć kurs w dowolnym terminie.

Tysiące naszych uczniów, którzy ukończyli Kursy listowne otrzymało doskonałe posady w handlu, przemyśle, administracji i t. d.

Tysiące pracowników umysłowych dzięki odbycia naszych Kursów podniosło znacznie swoje zarobki.

WYCIĄC I POŚLAC JAKO DRUKI.

Do Kursów Handlowych Sekułowicza Warszawa, Żółwia 42.

Proszę o nadesłanie programu i warunków listownych Kursów Handlowych.

Imię i nazwisko

Adres:

Siano

nadnoteckie i nadobrzebiańskie luzem i prasowane

po cenach dziennych poleca

Maksymilian Janowicz

Specjalność: **Siano i słoma**

Poznań, Plac Wolności 14a. Tel. 1297.

Kupujcie u naszych inserentów.

Nowo otwarta!!

Probiernia likierów i wódek

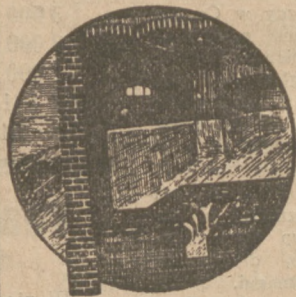
wykupiona z rąk żydowskich. Polecam
piwo Tychowskie, likiery, wódki,
wina

z pierwszorzędných firm polskich i zagranicznych na
wesela, chrzciny i inne zabawy.

Wincenty Widera

Probiernia Likierów i Wódek

Dworcowa 11 KATOWICE Dworcowa 11

Nagrodzony złotym medalem na Wystawie Budowlanej VI Targów Wschodnich we Lwowie 1926 roku

„CASTOR” Fabryki B-ci FOBER w Brukseli Zabezpieczenie od WILGOCI

przeciekanie, wstrzymywanie ciśnienia WODY we wszystkich wypadkach jako to: izolacji rezerwarów, murów, kanałów, basenów, tuneli, tarasów, fasad, szczytów i fundamentów, otrzymuje się jedynie przez zastosowanie środka hydrofuge „CASTOR”, który dodaje się do zaprawy cementowej — posiada na składzie

MAURYCJ KARSTENS

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE

Sprzedaż w Warszawie, przy ulicy Koszykowej Nr. 7. Tel. 27-95. W Krakowie „CASTOR”, przy ulicy Kleparz Nr. 5. Telefon 2-18. W Poznaniu „MATERIAŁ BUDOWLANY”, przy ul. Sew. Mielżyńskiego 23. Telefony 29-76 i 38-74, w Lublinie Dom Komisowo-Handlowy F. Moskalewski i Spółka, Krakowski Przedmieście 49. W Katowicach inżynier Kazimierz Wretowski, przy ul. Gener. Zajączka Nr. 19.

Uzdrowia i chroni

przed zwapnieniem serca i mózgu mój preparat „Triumf”. Jest on sporządzony na podstawie długoletnich badań co do swej skuteczności. Rozpuszcza on osady wapna, osiadające na ściankach żył i sprawdza normalną cyrkulację krwi. Także w innych chorobach, jak reumatyzm, paraliż działa skutecznie.

A. Kratzei, Katowice, Wojewódzka 32, I.

Ogłoszenia

każdego rodzaju przyniosą zawsze pożądany skutek, jeżeli je nadejdzie w gazecie, która nie tylko w obwodzie przemysłowym, lecz także i poza granicą tegoż obwodu jest mocno rozpowszechniona, a zatem ogłaszanie w naszej gazecie przyniesie wiele korzyści.

Swetry,

pończochy i rękawiczki na zimę kupujcie tylko z pierwszej ręki a zaoszczędzicie sobie dużo pieniędzy! Cenniki bezpłatnie. Adresować:

Wyrób sweterów
M. Szyfter, Łódź,
Brzezińska 5.

Karbolineum

prawdziwe żywiczne marki „Żubr” zabezpieczy radykalnie wasze budynki przed grzybem drzewnym Terebenthen S-ka Akc. Warszawa, Złota 62. Każdemu wysyłamy na żądanie opis parmo.

Rusinka z pod Kołomyj

powiada:

Moja bielizna jest zawsze śnieżno-biała, bo w wyborze mydła jestem bardzo ostrożna. Używane przeze mnie mydło musi oszczędzać bieliznę, być wydajne i tanie. Dlatego też zawsze kupuję

**MYDŁO
JELEN SCHICHT**

HÖNTSCH I SKA

jedyna w Polsce specjalna fabryka

budowy oranżeryj, ogrzewań ciepłą wodą,

== ogrodów zimowych oraz inspektów ==

poszukuje dla obwodów

Warszawa, Wilno, Lwów, Kraków, Katowice, Poznań, Grudziądz

w zakładach ogrodniczych

dobrze zaprowadzonych, zdolnych w sprzedaży i ruchliwych

zastępców

możliwie z branży ogrodniczej, w wieku od 30 do 40 lat, mieszkających w jednym z wymienionych wyżej miast.

Dajemy:

**stałą pensję, zwrot kosztów podróży koleją, spezy
dziennie oraz prowizję od obrotu.**

Zgłosić zechcą się tylko panowie, posiadający dobry talent sprzedaży, niezłomną chęć zdobycia stałego, zaszczytnego i dobrze dotowanego stanowiska oraz zainteresowanie zagadnieniami technicznymi danej branży.

Zgłoszenia piśmienne z fotografią, wyczerpującym życiorysem, uwierzytelnionym odpisem świadectw oraz podaniem dobrych referencji uprasza się pod nr. 34,151 do Biura Ogłoszeń „Par” w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11.